Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0826U004117

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Золотаренко Віктор Олегович
2. Victor Zolotarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 231

Назва наукової спеціальності: Соціальна робота

Галузь / галузі знань: соціальна робота

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальна робота з дітьми та молоддю

Дата захисту: 17-08-2026

Спеціальність за освітою: Соціальна робота

Місце роботи здобувача: Міжнародна організація з міграції

Код за ЄДРПОУ: 000000001

Місцезнаходження: вул. Михайлівська, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13721

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.43.43, 14.43.50

Тема дисертації:

1. Підготовка фахівців з питань молоді до роботи у молодіжних центрах та просторах

2. The Preparation of Youth Work Specialists for Work in Youth Centres and Spaces

Реферат/анотація:

1. Наукове дослідження вперше характеризує особливості здійснення молодіжної роботи в молодіжних центрах та просторах: зокрема, що останні створюють специфічне інституційне середовище, яке формує унікальний професійний профіль молодіжного працівника, відмінний від профілів соціального працівника, педагога чи організатора культурно-масових заходів. Цей профіль зумовлений принципами роботи МЦ/МП – відкритим доступом, добровільністю участі, забезпеченням безпечного простору, орієнтацією на потреби молоді, неформальною освітою та інтеграцією у громаду – і реалізується через широкий методичний інструментарій (неформальну освіту, проєктну діяльність, підхід «рівний-рівному», цифрову та мобільну молодіжну роботу тощо). Водночас установлено, що реалізація трирівневої системи молодіжної роботи стикається із нерозв'язаними донині викликами: відсутністю в окремих областях обласних молодіжних центрів; відсутністю в окремих обласних молодіжних центрах функції та спроможності розвитку місцевих

молодіжних центрів та просторів; відсутністю у ДУ «Всеукраїнський молодіжний центр» прямих повноважень для управління обласними та місцевими молодіжними центрами і цільової програми роботи з ними; політичною залежністю від засновників та обмеженістю ресурсів у здійснення молодіжної роботи. Аналіз посадових інструкцій, вакансій виявив суттєвий розрив між нормативно описаною моделлю діяльності молодіжного працівника та реальним змістом його роботи, що виявляється у поєднанні молодіжної роботи з непрофільними функціями, варіативності обов'язків залежно від форми власності й рівня центру, відсутності єдиних кваліфікаційних вимог та невідповідності реальних запитів роботодавців затвердженому професійному стандарту. На основі порівняння, систематизації та узагальнення вітчизняного та закордонних професійних стандартів (рамок професійних компетентностей) молодіжних працівників, а також практики діяльності молодіжних центрів та просторів виокремлено трудові функції та компетентності фахівців з питань молоді у молодіжних центрах та просторах. Так, український професійний стандарт «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» переважно орієнтований на функціональний опис дій, тоді як міжнародні рамки інтегрують у визначення компетентностей концептуальні засади молодіжної роботи, і жодна з оглянутих рамок не описує діяльність молодіжного працівника саме в інституційному контексті молодіжного центру чи простору. У ході дослідження уточнено ряд понять:підготовка фахівців з питань молоді (молодіжних працівників) до здійснення молодіжної роботи в молодіжних центрах та просторах – цілісний, цілеспрямований і практико-орієнтований процес формування (удосконалення) професійних компетентностей – динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей фахівців з питань молоді, необхідних і достатніх для здійснення молодіжної роботи в умовах молодіжних центрів та просторів; сутність організаційної, комунікативної, методичної компетентностей фахівців з питань молоді молодіжного центру та простору; методична компетентність молодіжного працівника молодіжного центру та простору – здатність розробляти, планувати, організовувати та впроваджувати активності неформальної освіти, використовуючи різноманітні методи, форми та засоби молодіжної роботи, що передбачає володіння методичними основами молодіжної роботи щодо залучення молоді, а також уміння оцінювати та вимірювати результати такої діяльності, зокрема через здійснення рефлексії, та уміння підвищувати якість діяльності через саморозвиток та розвиток команди; комунікативна компетентність молодіжного працівника молодіжного центру та простору – здатність ефективно комунікувати в робочому середовищі та виконувати професійні завдання, що передбачають комунікацію з колегами, партнерами та клієнтами (молоддю), а також здатність будувати довірливі взаємини з молодими людьми, наснажувати, підтримувати та інформувати їх задля задоволення потреб та розвитку, зокрема через надання інформаційних послуг; організаційна компетентність молодіжного працівника молодіжного центру та простору – здатність ефективно організовувати власну роботу, діяльність організації та проведення заходів, виконуючи адміністративні й управлінські функції, зокрема управління командою та волонтерами. Вона охоплює самоорганізацію, планування й координацію процесів, управління ресурсами, а також підтримку й мотивування молоді в контексті організаційної діяльності та створення умов для результативної реалізації програм і ініціатив.

2. For the first time, the study characterizes the specific features of implementing youth work in youth centres and youth spaces. In particular, it has been established that these institutions create a specific institutional environment which shapes a distinctive professional profile of the youth worker, different from the profiles of a social worker, an educator, or an organiser of cultural and mass events. This profile is determined by the operating principles of youth centres and spaces – open access, voluntary participation, the provision of a safe space, an orientation towards the needs of young people, non-formal education, and integration into the community – and is implemented through a broad methodological toolkit (non-formal education, project activity, the peer-to-peer approach, digital and mobile youth work, etc.). At the same time, it has been found that the implementation of the three-level system of youth work still faces unresolved challenges, including: the absence of regional youth centres in certain oblasts; the absence, in certain regional youth centres, of the function and capacity to develop local youth centres and spaces; the absence, within the State Institution "All-Ukrainian Youth Centre", of direct authority to manage regional and local youth centres and of a targeted programme for working with them; political

dependence on founders and limited resources for the implementation of youth work.The analysis of job descriptions and vacancies has revealed a substantial gap between the normatively described model of the youth worker's activity and the actual content of their work, which manifests itself in the combination of youth work with non-core functions, the variability of duties depending on the form of ownership and the level of the centre, the absence of unified qualification requirements, and the discrepancy between employers' actual demands and the approved professional standard. Based on the comparison, systematization, and generalization of domestic and foreign professional standards (frameworks of professional competencies) for youth workers, as well as the analysis of the practices of youth centres and spaces, the labour functions and competencies of youth specialists working in youth centres and spaces have been identified. Thus, the Ukrainian professional standard "Youth Work Specialist (Youth Worker)" is predominantly oriented towards a functional description of actions, whereas international frameworks integrate the conceptual foundations of youth work into the definition of competencies, and none of the frameworks reviewed describes the youth worker's activity specifically within the institutional context of a youth centre or youth space.In the course of the study, a number of concepts were clarified. the preparation of youth specialists (youth workers) for the implementation of youth work in youth centres and spaces – a holistic, purposeful, and practice-oriented process of developing (enhancing) professional competencies – a dynamic combination of the knowledge, skills, abilities, ways of thinking, views, and values of youth work specialists that are necessary and sufficient for the implementation of youth work in the conditions of youth centres and spaces; the essence of the organisational, communicative, and methodological competencies of youth work specialists in youth centres and spaces;the methodological competence of a youth worker in a youth centre or youth space – the ability to design, plan, organise, and implement non-formal education activities, using a variety of methods, forms, and means of youth work, which entails a command of the methodological foundations of youth work concerning the engagement of young people, as well as the ability to evaluate and measure the results of such activity, in particular through reflection, and the ability to enhance the quality of activity through self-development and team development; the communicative competence of a youth worker in a youth centre or youth space – the ability to communicate effectively in the working environment and to perform professional tasks that involve communication with colleagues, partners, and clients (young people), as well as the ability to build trusting relationships with young people, to empower, support, and inform them in order to meet their needs and foster their development, in particular through the provision of information services;the organizational competence of a youth worker in a youth centre or youth space – the ability to organise effectively one's own work and the activity of the organisation, as well as the organisation and conduct of events, while performing administrative and managerial functions, in particular the management of the team and volunteers. It encompasses self-organisation, the planning and coordination of processes, resource management, as well as the support and motivation of young people in the context of organisational activity and the creation of con

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Золотаренко, В. (2022). Тренінг для тренерів як інструмент соціальної профілактики торгівлі людьми серед підлітків. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді, 26(1), 129–141.

https://doi.org/10.32405/2308-3778-2022-26-1-129-141
- Золотаренко, В. (2024a). Підвищення обізнаності фахівців і фахівчинь у сфері освіти щодо молодіжної роботи через тренінг. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді, 28(1), 150–160. https://doi.org/10.32405/2308-3778-2024-28-1-150-160
- Золотаренко, В. (2026a). Інституціоналізація молодіжної роботи в Україні. Humanitas, (2), 56–64. https://doi.org/10.32782/humanitas/2026.2.7
- Золотаренко, В. (2026b). Молодіжна робота на місцевому рівні: реальне становище та виклики сьогодення. Суспільство та національні інтереси, 5(25), 425–435. https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25)-426-436
- Золотаренко, В. О. (2019). Вдосконалення системи профілактики торгівлі людьми на Дніпропетровщині. В В. В. Кривошеїн (ред.), Соціологічні дискурси: матеріали III Всеукраїнської наукової конференції молодих учених (м. Дніпро, 11 грудня 2019 р.) (с. 51–55). Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+».
- Золотаренко, В. О., & Кримчак, Л. Ю. (2020). Гра як інструмент консультативної роботи в соціальній профілактиці по запобіганню торгівлі людьми. В Суспільні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 17–18 січня 2020 р.) (с. 62–67). ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства».
- Золотаренко, В. О. (2021b). Особливості соціальної роботи з підлітками у напрямі протидії торгівлі людьми. В Суспільні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 22–23 січня 2021 р.) (с. 104–109). ГО «Причорноморський центр досліджень проблем суспільства».
- Золотаренко, В. О. (2021c). Тренінг для тренерів як ефективна методика профілактики торгівлі людьми серед підлітків. В Історія, проблеми та необхідні умови становлення громадянського суспільства в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, Україна, 29–30 січня 2021 р.) (с. 41–45). ГО «Львівська фундація суспільних наук».
- Золотаренко, В. О. (2024b). Інформування як послуга молодіжного центру та простору. В Зростаюча особистість у смислоціннісних обрисах незалежної України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 5 грудня 2024 р.) (с. 84–89). НАІР.
- Золотаренко, В. О. (2024c). Онлайн тренінг як інструмент ознайомлення з основами молодіжної роботи. В Т. Куниця (ред.), Партнерство з закладами освіти та соціальними інституціями в контексті соціально-педагогічної підтримки та супроводу дітей та молоді: матеріали III Всеукраїнського круглого столу (с. 14–17). НАІР
- Золотаренко, В. О. (2024d). Підготовка молодіжних працівників і працівниць до розвитку життєстійкості молоді в Україні. В Ю. М. Швалб (ред.), Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології: матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (15–16 березня 2024 р., Київ) (с. 66–68). КНУ імені Тараса Шевченка.
- Золотаренко, В. О. (2024e). Тренінг як інструмент підвищення обізнаності фахівців та фахівчинь у сфері освіти щодо молодіжної роботи. В Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звітної науково-практичної конференції Інституту проблем виховання НАПН України за 2023 рік (вип. 12, с. 83–88). НАІР

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000695

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Альохін Михайло Михайлович

2. Mykhailo M. Alokhin

Кваліфікація: д.філософ, 231

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9800-0268

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний заклад освіти "Креативна міжнародна дитяча школа "Осокорки"

Код за ЄДРПОУ: 43766990

Місцезнаходження: наб. Дніпровська, Київ, 02095, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Ганна Володимирівна

2. Hanna V. Koval

Кваліфікація: д.держ.упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5317-6876

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет економіки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 43684645

Місцезнаходження: вул. Медична, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пєша Ірина Василівна

2. Iryna V. Piesha

Кваліфікація: к.пед.н., с.н.с., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Levchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5479-1907

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Наталія Вікторівна

2. Natalia V. Kharchenko

Кваліфікація: к. пед. н., с.н.с., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4171-593x

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гончар Людмила Вікторівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гончар Людмила Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Флярковська Ольга Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

